

loven burde finde anvendelse på udførelse af sådanne arbejdsopgaver, der er af meget forskelligartet karakter, som f.eks. rådgivning, vedligeholdelse og reparation. Justitsministeriet har herved bl.a. lagt vægt på, at de generelle hensyn, som ligger bag det objektive ansvar for produktskader, ikke generelt gør sig gældende på samme måde ved produktskader i forbindelse med tjenesteydelser. Hertil kommer, at der i retspraksis har udviklet sig et strengt ansvar for fagfejl. Om afgrænsningen mellem tjenesteydelser og produkter henvises nærmere til bemærkningerne til § 3.

3.5.4. Direktivet omfatter endvidere ikke produktskader forårsaget af en fast ejendom. En væsentlig del af skader i forbindelse med fast ejendom er dog omfattet af direktivet, idet f.eks. byggemateriale og bygningsdele, der indgår som en bestanddel i en fast ejendom, omfattes af reglerne om objektive ansvar for produktskader. Flere forbrugerorganisationer har peget på, at lovforslaget også bør regulere produktansvar i forbindelse med fast ejendom. Justitsministeriet finder ikke, at produktskade, som forårsages af en fast ejendom bør medtages. Dette hænger sammen med, at tjenesteydelser, som ovenfor anført, ikke foreslås omfattet af loven. Udover tjenesteydelser vedrører de skader i forbindelse med den faste ejendom, som ikke omfattes af det objektive ansvar, således kun skader, som skyldes særlig beskaffenhed ved den grund, hvorpå den faste ejendom er opført.

Vedrørende afgrænsningen mellem fast ejendom og de produkter, der omfattes af lovforslaget, henvises til bemærkningerne til § 3.

3.6. Skadesbegrebet

Lovforslagets § 2 og direktivets art. 9 fastlægger, hvilke skader skadelidte kan kræve erstattet. Det drejer sig dels om personskade og tab af forsørger, dels om skade på visse formuegoder. Mens der ikke er nogen begrænsning i adgangen til personskadeerstatningen, omfatter lovforslaget kun de såkaldte forbrugertingskader d.v.s. skader, hvor erstatningspligten har betydning for beskyttelsen af private forbrugerinteresser. Erhvervstingskader er derimod ikke omfattet af lovforslaget, og ansvaret herfor følger af de principper, der er udviklet i retspraksis. Skade på selve det defekte produkt er heller ikke omfattet af reglerne i lovforslaget. Erstatning for skader af denne karakter reguleres af købelovens regler om ansvar for mangler, og der er ikke ved lovforslaget tilsigtet nogen ændring i afgrænsningen mellem det køberetlige ansvar og produktansvaret.

For at en tingskade er omfattet af direktivet og dermed lovforslaget, skal to betingelser være opfyldt. For det første skal tingen være af en art, der sædvanligvis er beregnet til privat brug, og for det andet skal skadelidte hovedsageligt have anvendt den i overensstemmelse hermed.

Ved beregningen af den samlede tingskadeerstatning fradrages et beløb på 4.000 kr. Det er ikke efter direktivet muligt at pålægge erstatningspligt på objektive grundlag for den fulde forbrugertingskade.

3.7. Erstatningsudmåling

Bortset fra begrænsningen af ansvaret for forbrugertingskader indeholder direktivet ikke en regulering af, hvilke tabsposter skadelidte kan kræve erstattet, eller hvorledes erstatningen skal udmåles. Dette spørgsmål overlades til national ret. I dansk ret reguleres spørgsmålet om erstatning for personskade af erstatningsansvarsloven. Ved personskade kan skadelidte kræve erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, helbredsudgifter, tab eller forringelse af erhvervsevnen og godtgørelse for svie og smerte samt varigt mén. I forbindelse med tab af forsørger er erstatningsposterne begravelsesudgifter og erstatning for tab af forsørger. Erstatningsansvarsloven indeholder detaljerede regler om beregning af erstatning for personskader. Erstatningen fastsættes ud fra faste retningslinier på grundlag af skadelidtes méngrad og årsindkomst.

Spørgsmålet om erstatning for tingskade afgøres som udgangspunkt efter dansk rets almindelige erstatningsregler. Herefter skal skadelidte have fuld erstatning for det individuelle økonomiske tab, der er en følge af produktskaden.

Efter erstatningsansvarslovens § 19 kan erstatning for tingskade bortfalde, når tingen er dækket af en forsikring. Denne bestemmelse får imidlertid ingen praktisk betydning ved produktansvar, idet ansvaret for tingskade ikke bortfalder, når skaden er forvoldt ved udøvelse af offentlig eller *erhvervs*-mæssig virksomhed.

Efter direktivet er producentens samlede ansvar for produktskader ikke begrænset. I medfør af artikel 16, stk. 1, kan medlemslandene imidlertid bestemme, at producentens samlede ansvar for personskade, herunder død, som er forårsaget af identiske genstande med samme defekt, skal være begrænset til et beløb på mindst 70 mill. ECU, hvilket svarer til ca. 560 mill. kroner.

Det er på denne baggrund overvejet, hvorvidt denne begrænsning af producentens ansvar for skader forvoldt af en defekt ved identiske produk-